

Presentació

Consell de redacció de Quaderns d'estudi

Hem dedicat aquest número de *Quaderns d'Estudi*, de manera monogràfica, a l'educació a l'Hospitalet. L'educació és un element clau per entendre el desenvolupament de les societats avançades i és tema de debat recurrent per les implicacions que té el model educatiu en la configuració del futur d'una societat. No només això, la institució escolar i l'actuació de mestres i professorat són també sovint motiu de controvèrsia entre especialistes i a peu de carrer.

És per això que aquest *Quaderns d'Estudi* persegueix un doble objectiu. D'una banda, fer públiques les recerques existents sobre l'educació a l'Hospitalet, i, de l'altra, contribuir a la revaloració a la nostra ciutat de l'ensenyament i del professorat, tot ressaltant-ne el protagonisme. Aquest doble objectiu és visible en la divisió d'aquest número de la revista en dues parts: la primera, que consta de tres articles llargs, de recerca històrica o d'investigació sobre el model educatiu i la segona, que recull un seguit d'escrits d'escoles i instituts hospitalencs, precedits per un escrit que contextualitza un moment clau de la història de l'ensenyament a la ciutat.

Per iniciar el primer bloc i poder situar el conjunt, obrim aquest *Quaderns d'Estudi* amb un article de Marta de Planell que mostra la trajectòria de l'ensenyament públic a l'Hospitalet entre 1574 i 1931. Les dates que limiten temporalment aquest estudi no són casuals: s'inicia amb la primera referència documentada sobre la contractació d'un mestre per part de l'Ajuntament i acaba amb la relació d'escoles nacionals i municipals existents quan es proclamà la Segona República. L'escrit ens mostra que en ciutats com la nostra, l'educació i, en concret, l'escolarització ha evolucionat en paral·lel a les dificultats, econòmiques i polítiques, però, també, al dinamisme propi del conjunt de la societat.

En segon lloc, l'article d'Obdúlia Domínguez, titulat *La cruïlla: velles i noves maneres d'entendre l'educació*, aporta en aquest número elements de debat i crítica que cap aproximació al món de l'educació pot defugir. L'autora, sociòloga que forma part de l'EDAS (Espai d'Anàlisi Social), parteix d'una recerca feta a l'Hospitalet el 2001, junt amb Manel Gil i Òscar Rubio, per incidir en aspectes relacionats amb la convivència dins de les aules, en un període tan convuls com el d'aquest inici de segle, caracteritzat per la irrupció dins les escoles d'alumnat procedent, directament o indirecta, de les migracions internacionals en curs. Les conclusions de l'estudi són aplicables tant a l'Hospitalet com al conjunt de la societat catalana i més enllà. És un article que, penssem, no deixarà indiferent ningú.

El tercer article d'aquest número es titula *L'Hospitalet de Llobregat, una ciutat educadora i en procés de transformació* i ha estat redactat per Teresa Sambola i Manel López, persones que treballen, amb càrrecs d'alta responsabilitat, en el dia a dia de la Regidoria d'Educació de la ciutat. El que presenten és el paper de l'educació com a element vertebrador de l'Hospitalet i, en conseqüència, les polítiques i actuacions municipals que s'han dut a terme els darrers anys. L'article acaba presentant allò que s'ha aconseguit i plantejant els reptes de futur.

Pel que fa al segon bloc d'escrits, que titulem *Històries i experiències d'escoles de l'Hospitalet*, pretenem posar en valor el fet que hi ha centres escolars de la ciutat que estan duent a terme experiències pedagògiques molt notables, i, també, el fet que estem en un moment en què aquests centres i d'altres estan celebrant llargs anys de vida. Tot plegat permetrà al lector o lectora aproximar-se als principals trets de la història de l'ensenyament a l'Hospitalet durant la segona meitat del segle passat.

Aquesta part s'inicia amb un text que du per títol *Ajuntament de 1979 i ensenyament* escrit per Jaume Botey, regidor d'ensenyament en aquells anys decisius dels primers ajuntaments democràtics. Es tracta d'un document que ens apropa a un context imprescindible per entendre millor els escrits històrics o d'experiències de les escoles i instituts de la ciutat. Assenyala un punt d'inflexió que permet comprendre els canvis que es van produir en el conjunt de centres de la ciutat.

A continuació, el gruix d'aquesta part consisteix en uns escrits breus, que oscil·len entre sis i vuit pàgines cadascun, que dotze escoles de l'Hospitalet ens han fet arribar referint-nos tant a l'existència d'experiències pedagògiques d'interès com a la celebració d'aniversaris importants. Els criteris de selecció han combinat ambdós aspectes, tot incloent alhora la presència de tot el cicle escolar obligatori i postobligatori i altres tipologies educatives, la participació de centres públics i concertats i la representativitat territorial per barris. Si no hem aconseguit del tot el nostre propòsit és perquè no tots els centres han pogut contestar el nostre oferiment.

Finalment, agraïm a tots els centres escolars, com també als autors i autores que han redactat els articles de la primera part, les seves aportacions, que permeten dibuixar un mapa, alhora coherent i plural, sobre l'educació a la ciutat, cosa que voldríem que ajudés a facilitar el debat, sempre necessari, a l'entorn de l'ensenyament a l'Hospitalet, per tal de contribuir, d'aquesta manera, a configurar la ciutat del futur.